
GMINA GODKOWO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GODKOWO

SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM ORAZ UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

ZAŁĄCZNIK NR 3 DO UCHWAŁY NR XVII/81/2016
RADY GMINY GODKOWO Z DNIA 31 MARCA 2016R.

ROK ZAŁOŻENIA 1989
BIURO UL. GROTTGERA 26/3 · 80-311 GDAŃSK
s p ó ł k a z o o o . TEL./FAX (48)(58) 554-84-40
URBANISTYCZNE
NIP 584-020-36-47 REGON 008049023
KRS 0000093085 KAPITAŁ ZAKŁADOWY 84.000 zł
Tel/fax (58) 554-84-40 tel. (58) 520-92-22, 520-92-23
Mail: urbpppp@ppp.gda.pl www.ppp.gda.pl

M A R Z E C 2 0 1 6 R .

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GODKOWO

Opracowanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zwane w dalszej części dokumentu Studium, jest wypełnieniem ustawowego obowiązku określenia polityki przestrzennej, w tym zasad zagospodarowania przestrzennego terenu gminy. Opracowanie studium jest zadaniem własnym gminy, realizowanym przez Wójta na mocy ustawy o samorządzie gminnym. Formalny zakres i tryb pracy nad Studium określa ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zmianami). Studium jest aktualizacją dokumentu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo, przyjętego uchwałą nr XIV/73/2000 Rady Gminy Godkowo z dnia 15 czerwca 2000r. Projekt Studium został opracowany w wykonaniu Uchwały nr VI/26/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godkowo.

ZAWARTOŚĆ STUDIUM

Dokument Studium składa się z następujących części, stanowiących załączniki do uchwały Rady Gminy Godkowo w sprawie uchwalenia Studium:

- 1) Załącznik nr 1 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo, składające się z części tekstowej i graficznej:
  - a) Załącznik nr 1A - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo – tekst studium,
  - b) Załącznik nr 1B – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo – rysunek Studium w skali 1:10000;
- 2) Załącznik nr 2 - Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag;
- 3) Załącznik nr 3 – Synteza ustaleń Studium, uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Projekt studium wykonany został w latach 2015 - 2016 we współpracy z Wójtem Gminy Godkowo oraz Urzędem Gminy Godkowo przez zespół autorski Biura Urbanistycznego PPP sp. z o.o. w Gdańsku pod kierunkiem mgr inż. arch. Aleksandry Piskorskiej (uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1046/89)

SPIS TREŚCI

1. Struktura funkcjonalno przestrzenna gminy Godkowo	3
2. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów.....	5
3. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.....	6
4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ...	7
5. Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej, ...	8
6. Powierzchniowa eksploatacja kopalni	9
7. Kierunki ochrony przyrody i krajobrazu.....	9
7.1. Formy ochrony przyrody i krajobrazu	9
7.2. System osnowy ekologicznej gminy.....	10
8. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	10
8.1. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko mazurskiego	10
8.2. Zasady ochrony krajobrazu kulturowego gminy	11
8.3. Zabytki archeologiczne podlegające ochronie	12
8.4. Historycznie ukształtowane formy zabudowy.....	12
8.5. Kierunki działań związanych z ewidencjonowaniem zabytków i opieką nad zabytkami.....	12
9. Układ komunikacyjny gminy i kierunki jego rozwoju	12
10. Systemy infrastruktury technicznej i kierunki ich rozwoju	13
10.1. Zaopatrzenie w wodę	13
10.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych	14
10.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	15
11. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań.....	15

SCHEMAT: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (pomniejszony)

1. Struktura funkcjonalno przestrzenna gminy Godkowo

Powierzchnia gminy Godkowo wynosi 16 650 ha. Obszar ten zamieszkuje 3.329 osób (stan na 31.12.2014r). Gmina Godkowo położona jest w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie elbląskim. Od północy gmina graniczy z gminą Wilczęta, od zachodu z gminą Pasłęk, a od południa z gminą Miłakowo. Wschodnią granicą z gminą Orneta jest rzeka Pasłęka. Granice gminy północna, wschodnia i południowa stanowią równocześnie granice powiatu elbląskiego i powiatów braniewskiego, lidzbarskiego i ostródzkiego.

SCHEMAT - POŁOŻENIE GMINY NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO KRAJU

Gmina Godkowo ma typowo rolniczy charakter. Jej krajobraz jest wyraźnie zróżnicowany, ze względu na położenie gminy w obrębie dwóch bardzo różnych mezoregionów fizycznogeograficznych Pojezierza Iławskiego i Równiny Warmińskiej:

- Pojezierze Iławskie obejmuje swym zasięgiem zachodnią, południową i środkową część gminy. Charakteryzuje się rzeźbą terenu urozmaiconą przez ciągi moren czołowych oraz liczne wąwozy i doliny rzeczne. Maksymalne wysokości przekraczają 130 m n.p.m. Najwyższy punkt -169 m n.p.m to góra Czubatka, położona na zachód od Ząbrowca. Pojezierze Iławskie jest to obszar urozmaicony morfometrycznie - występują tu liczne doliny i rozcięcia erozyjne a względne różnice wysokości dochodzą do 15–20 m.
- do Równiny Warmińskiej należą północna część oraz niewielki fragment w północno-zachodniej części gminy. Rzeźba terenu w tej części gminy jest znacznie mniej urozmaicona. Dominuje typ rzeźby równinnej i niskofalistej. Większe zróżnicowanie wysokości wprowadza jedynie dolina leniwie meandrującej rzeki Pasłęki.

Najbardziej urozmaiconą jest trzecia strefa krajobrazowa, w większości pokryta lasami, jaką jest strefa krawędziowa wysoczyzny Pojezierza Iławskiego, rozciągająca się równoleżnikowo na linii Grądko - Skowrony – Godkowo – Podągi, gdzie względne różnice wysokości osiągają nawet 100m, np. w rejonie pomiędzy wsiami Krykajny i Gwiździny. W dolnej części strefy krawędziowej, na wysokości 60-70 m. n.p.m. położone są wsie: Podągi, Olkowo, Krykajny, Świędkowo, Godkowo, Plainy, Siedlisko, natomiast w górnej części tej strefy na wysokościach powyżej 110m. n.p.m. usytuowane są wsie Grądko, Skowrony, Ząbrowiec, Gwiździny, Lesiska. Najwyżej położona jest wieś Ząbrowiec (ok. 150m. n.p.m) , najniżej, na wysokości ok. 50m. n.p.m. leżą wsie w północnej części gminy, np. Dobry, Kwitajny Wielkie. Jest to rejon tzw Zastoiska Dobry – specyficznej polodowcowej formy rzeźby terenu. Charakterystycznym elementem tej strefy jest rzeka Wąska, wypływająca w rejonie wsi Zimnochy z dwóch jezior: Jeziora Okonie o pow. 33,3ha i Jeziora Zimnochy o pow. 23,1ha. Rzeka Wąska, będąca rzeką o górkim charakterze, płynie w malowniczym wąwozie, porożcinanym licznymi jarami i pokrytym lasami.

Na obszarze gminy Godkowo dominują użytki rolne, zajmujące 70,2%. Użytki leśne zajmują 24,4%, wskaźnik lesistości gminy wynosi 23,2% (liczony jako stosunek powierzchni lasów do powierzchni gminy). Grunty zabudowane stanowią zaledwie 2,8% powierzchni gminy. W strukturze rolniczej przestrzeni produkcyjnej dominują grunty orne, stanowiące ok. 63,6% użytków rolnych, drugie pod względem powierzchni są łąki i pastwiska trwałe, które zajmują ok. 33,15 % powierzchni użytków rolnych. Jest to gmina rolnicza, mająca korzystne warunki do rozwoju rolnictwa, zwłaszcza rolnictwa ekologicznego.

Liczba ludności gminy Godkowo wynosiła 3329 osób (stan na 31.12.2014r, zameldowania stałe - wg danych z Ewidencji Ludności prowadzonej w Urzędzie Gminy), wg GUS- Bank danych lokalnych jest to 3225 osób. Ogólna liczba ludności w gminie Godkowo od 1995 do 2014 roku, zmniejszyła się o 10,14%. Tempo spadku liczby ludności w latach 1995 – 2005 wynosiło 26,7 osoby rocznie, a w latach 2005 – 2014 uległo wyraźnemu zmniejszeniu i wyniosło około 10,8 osób rocznie.

Na sieć osadniczą gminy Godkowo składa się 29 wsi.

- Największą wsią jest Godkowo, liczące 370 mieszkańców.
- Poza wsią gminną Godkowo, do grupy największych wsi, liczących powyżej 200 mieszkańców zaliczają się: Osiek, Podągi, Dobry, Grądky, Skowrony i Ząbrowiec;
- do grupy wsi średnich, liczących od 110 do 170 mieszkańców zaliczają się: Szymbory, Lesiska, Bielica, Łępno, Gruzajny;
- w grupie wsi małych, liczących od 40 do 80 mieszkańców znajdują się następujące wsie: Swędkowo, Kwitajny Wielkie, Dąbkowo, Krykajny, Burdajny, Miłosna, Plajny, Piskajny, Nawty, Stojpy;
- mniej niż 40 mieszkańców liczą wsie: Stary Cieszyn, Olkowo, Gwiździny, a mniej niż 15 osób mieszka w następujących wsiach: Klekotki, Siedlisko, Zimnochy, Cieszyniec;

Karwity i Nowe Wikrowo są to wsie nie istniejące, pozostały tylko nazwy obrębów geodezyjnych.

Wsie Bielica, Burdajny, Godkowo, Swędkowo oraz Krykajny i Olkowo zlokalizowane są przy głównym szlaku komunikacyjnym Pasłek - Ornetka. Pozostałe miejscowości, dosyć równomiernie rozłożone na terenie całej gminy, powiązane są siecią dróg o znaczeniu lokalnym. Odległości pomiędzy poszczególnymi miejscowościami wynoszą od 1 - 3 kilometrów. Dosyć dobrze wykształcony jest system połączeń w kierunku północ - południe. Komunikacja w kierunku wschód - zachód ze względu na zły stan dróg bądź ich brak – poza drogą nr 513 – jest znacznie utrudniona.

Na terenie gminy Godkowo funkcjonują 22 sołectwa. Wsiami sołeckimi są: Bielica, Burdajny, Dąbkowo, Dobry, Godkowo, Grądky (obejmuje wsie: Grądky, Gruzajny, Nawty, Siedlisko), Krykajny, Kwitajny Wielkie, Lesiska (obejmuje wsie: Lesiska, Gwiździny), Łępno, Miłosna, Olkowo, Osiek, Plajny, Piskajny, Podągi, Skowrony (obejmuje wsie: Skowrony, Klekotki), Stary Cieszyn, Stojpy, Swędkowo, Szymbory, Ząbrowiec (obejmuje wsie: Ząbrowiec, Zimnochy, Sójkowo).

Na terenie całej gminy wieś Godkowo wyróżnia się jako ośrodek skupiający większość obiektów z zakresu obsługi ludności. Znajdują się tu: Urząd Gminy, podstawowa opieka zdrowotna (ośrodek zdrowia), punkt apteczny, oddział Banku Spółdzielczego, szkoła podstawowa, Biblioteka Publiczna Gminy Godkowo, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, OSP w systemie ratownictwa krajowego, handel, stacja paliw oraz inne usługi, a nawet zrekonstruowana cerkiew grekokatolicka. Poza Godkowem usługi podstawowe skupione są głównie w dużych wsiach: Dobry, Ząbrowiec, Podągi, Skowrony, Osiek oraz we wsi Bielica. Świątlice wiejskie znajdują się w połowie wsi sołeckich, tj. we wsiach: Bielica, Burdajny, Dobry Godkowo, Grądky, Lesiska, Osiek, Podągi, Skowrony, Szymbory, Ząbrowiec.

Na terenie Gminy Godkowo znajdują się 2 Szkoły Podstawowe w Godkowie i w Bielicy oraz Gimnazjum w Dobrym, punkt przedszkolny w Dobrym oraz oddziały przedszkolne przy SP w Bielicy i SP Godkowo.

Warunki mieszkaniowe:

Zasób mieszkaniowy na terenie gminy Godkowo wynosi 1057 mieszkań (stan 2013 r.). W latach 2000-2013 przybyło 12 mieszkań. Większość z nich to budynki mieszkalne jednorodzinne, usytuowane w Godkowie. Pojedyncze budynki powstały między innymi we wsiach: Piskajny, Bielica, Plajny. Na terenie gminy Godkowo dominuje zabudowa zagrodowa. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna koncentruje się we wsi Godkowo. Zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej znajdują się we wsiach Grądky, Gruzajny, Podągi gdzie funkcjonowały gospodarstwa POHZ oraz w Godkowie. We wsi Zimnochy powstają zespoły zabudowy letniskowej.

Gmina Godkowo w swoim zasobie mieszkaniowym posiada 26 mieszkań, w tym 2 mieszkania mają status mieszkań socjalnych (stan na 31.12.2014r.). Łączna powierzchnia mieszkań komunalnych wynosi 1.319,05 m².

Produkcja, działalność gospodarcza

Na terenie gminy występują nieliczne zakłady produkcyjne. Są to: tartak i piekarnia w Godkowie oraz w Stojpach wytwórnia peletu. Według Raportu CEIDG (rejestr działalności gospodarczej) – stan na 17.06.2015r. na terenie gminy Godkowo zarejestrowano 72 działalności gospodarcze. Zdecydowanie najwięcej działalności gospodarczych jest zarejestrowanych we wsi Godkowo – 14. Kolejnymi pod względem aktywności gospodarczej są mieszkańcy wsi Grądko – 8. We wsiach Bielica, Podągi, Dobry jest po 6-7 zarejestrowanych przedsiębiorców, we wsiach Osiek, Szymbory, Skowrony po 4-5 przedsiębiorców, we wsiach Gruzajny, Kwitajny Wielkie, Ząbrowiec, Burdajny, Dąbkowo po 2-3 przedsiębiorców. Pojedyncze działalności zarejestrowano we wsiach: Krykajny, Lesiska, Olkowo, Plajny, Piskajny, Siedlisko, Stary Cieszyn, Stojpy, Zimnochy. W pozostałych wsiach nie zarejestrowano żadnych działalności gospodarczych. Zarejestrowane podmioty gospodarcze wg specyfiki działalności:

- Usługi budowlane 17;
- Działalność usługowa związana z rolnictwem i leśnictwem – 13;
- Praktyka lekarska, stomatologiczna, pielęgniarki i położne, ratownictwo medyczne- 8;
- Handel detaliczny – 8 i Handel hurtowy - 3
- Transport drogowy, działalność kurierska – 4;

Turystyka jest funkcją uzupełniającą. Na terenie gminy znajduje się kilka obiektów świadczących usługi hotelarskie:

- Hotel Młyn Klekotki - powstał w zabytkowym majątku młyńskim z XVII wieku..
- Zabudowa letniskowa w Zimnochach oraz w Ząbrowcu, na skraju z Zimnochami,
- Inne obiekty turystyczne to: Zajazd Bankietowo – Weselny Dolina „Sadosiów”, we wsi Dobry, "Oberża chłopska" we wsi Plajny 10, Dom weselny w Łępnie, Łęпно 8 - budynek d szkoły oraz funkcjonujące okresowo gospodarstwo agroturystyczne w Piskajmach;

Trasy rowerowe

Przez teren gminy Godkowo przebiegają następujące trasy rowerowe:

- projektowana jest trasa rowerowa rangi regionalnej pomiędzy miejscowościami Pastęk i Ormeta, jako uzupełnienie do tras ponadregionalnych, wg Planu zagospodarowania województwa warmińsko-mazurskiego z roku 2015, (na schemacie kolor fioletowy przerywana linia)
- 4 turystyczne szlaki rowerowe:
  - ✓ Szlak niebieski - Wśród Pól i Lasów,
  - ✓ Szlak czerwony - W Krainie Bizonów,
  - ✓ Szlak żółty - Doliny Rzeki Wąskiej,
  - ✓ Szlak czarny - Szlak Pruskich Rodów.

Stan prawny gruntów

1. Prawie połowa gruntów na terenie gminy Godkowo jest w posiadaniu osób fizycznych – 49% powierzchni gminy, z czego przeważająca część są to grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych.
2. Użytki rolne zajmują 11.700 ha (stan na 1.01.2015r.), tj. 70,2 % powierzchni gminy i są pierwszym pod względem wielkości zajmowanej powierzchni sposobem użytkowania terenu w gminie Godkowo. Ponad 20% użytków rolnych, tj. 2517 ha nadal jest w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, co oznacza, że struktura gospodarstw rolnych na terenie gminy Godkowo może jeszcze podlegać znaczącym zmianom.
3. Grunty leśne na terenie gminy Godkowo zajmują 4112 ha, tj. 24,4%, w tym lasy 3887 ha. W zarządzie PGL Lasy Państwowe jest 3375 ha lasów, tj. 86,8%. 428 ha lasów, tj. 11% jest własnością osób fizycznych, są to grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych i leśnych. 22 ha jest własnością spółek prawa handlowego,
4. Na gminny zasób nieruchomości składa się 350 ha gruntów. Duża część to tereny dróg oraz tereny usług publicznych. W gminnym zasobie nieruchomości jest 58 ha użytków rolnych.

2. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów

Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów w Studium ustala się poprzez wyznaczenie obszarów uzupełnień zabudowy i rozwoju zabudowy. Zasady lokalizacji zabudowy Studium określa przyjmując potoczne znaczenie pojęcia „zabudowa” za Słownikiem Języka Polskiego, rozumiane jako ogół budynków na danym terenie.

1.1. Obszary przeznaczone na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy, obejmują obszary istniejących i projektowanych usług publicznych.

1.2. Obszary uzupełnień zabudowy obejmują istniejącą zabudowę wsi z najbliższym otoczeniem, gdzie zakładana jest kontynuacja dotychczasowego charakteru zagospodarowania, w tym:

- Obszary uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym wyznacza się we wszystkich wsiach, w oparciu o potencjał wynikający z istniejącego zagospodarowania. Celem jest zapewnienie korzystnych warunków rozwoju gospodarki rolnej, a także stworzenie możliwości rozwoju innych, pozarolniczych funkcji. Obszary uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym obejmują istniejące układy ruralistyczne, przy zachowaniu zasady kontynuacji rozwoju. Obszary uzupełnień zabudowy wyznaczono również w nie istniejących wsiach jak Karwity, Nowe Wikrowo, w granicach ich historycznej zabudowy.
- Obszary uzupełnień zabudowy w ośrodkach produkcji rolnej, przetwórstwa rolno spożywczego i obsługi rolnictwa wyznacza się we wsiach: Grądówko, Kwitajny Wielkie, Podągi;
- Obszary uzupełnień zabudowy produkcyjno – usługowej wyznacza się na terenach po opuszczonych bazach POHZ-tów we wsiach: Grądky, Gruzajny, Stojpy. Jednocześnie tereny te wraz z terenami w Grądówku są wskazane jako obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji.

Dopełnianie struktury wsi powinno następować z zachowaniem lokalnych korytarzy ekologicznych, które z reguły ukształtowane są wzdłuż cieków. Najwyraźniejsze korytarze ekologiczne można zaobserwować we wsiach: Lesiska, Łęпно, Piskajny, Dobry, Godkowo, Siedlisko i Grądky.

1.3. Zgodnie z dotychczasową polityką zagospodarowania przestrzennego ustala się:

- W zakresie rozwoju zagospodarowania przestrzennego związanego z indywidualną rekreacją wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy we wsi Zimnochy i w obrębie Ząbrowiec.
- W zakresie rozwoju zagospodarowania przestrzennego związanego z usługami turystycznymi wyznacza się obszary w miejscowościach Klekotki oraz w Kwitajny Wielkie:

1.4. We wsi Godkowo wyznacza się obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej. Są one usytuowane w sąsiedztwie zwartej zabudowy wsi Godkowo.

1.5. Na większości obszaru gminy obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy ustalony w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z rysunkiem Studium uchylenie zakazu zabudowy możliwe jest w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, a także w przypadkach wynikających z przepisów odrębnych.

1.6. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane Na terenie gminy Godkowo w przeszłości funkcjonowały POHZ-ty (Państwowy Ośrodek Hodowli Zarodowej, odpowiednik PGR-u). Niektóre ośrodki tych gospodarstw mają nowych właścicieli, funkcjonują i są dobrze utrzymane, np. w Podągach i Kwitajnach Wielkich. Obiekty bazy dawnego gospodarstwa w Stojpach są częściowo wykorzystane. Zdecydowanych działań w zakresie przekształceń i rehabilitacji wymagają obszary dawnych baz POHZ-tów w Grądówku, Grądkach, Gruzajnach i Stojpach.

3. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii

2.1. Lokalizacja elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kW

Na terenie gminy Godkowo wyznacza się tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię elektryczną z odnawialnego źródła, jakim jest energia wiatru. Dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kW na obszarach wskazanych na rysunku Studium, które znajdują się:

- w rejonie wsi Osiek – Burdajny,
- w rejonie wsi Szymbory- Piskajny – Dobry,
- w rejonie wsi Ząbrowiec – Gwiździny,
- w rejonie wsi Lesiska.

Wszystkie wyznaczone tereny, położone są w Strefie B rozwoju dużej energetyki wiatrowej z ograniczeniami, wskazanej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą nr VII/164/15 z dn. 27 maja 2015 r.

Wyznaczone obszary, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych uwzględniają następujące kryteria:

- ✓ - min 2000 m – odległość od zespołów zabudowy mieszkaniowej w Godkowie;
- ✓ - min 1500 m - odległość od stref występowania gniazd dużych ptaków drapieżnych, tj. orła bielika, orlika krzykliwego, występujących, wg dostępnych informacji w rejonie wsi Podągi i Swędkowo;

- ✓ - min 500 m - odległość od zwartej zabudowy zagrodowej wsi Osiek, Kwitajny Wielkie, Burdajny, Godkowo, Szymbory, Piskajny, Swędkowo, Krykajny, Gwiżdżyny, Lesiska, Ząbrowiec,
- ✓ - min 500 m – odległość od gniazd bocianów, tych których lokalizację ustalono na podstawie dostępnych informacji;
- ✓ - min 350 m - odległość od rozproszonej zabudowy zagrodowej;
- ✓ - min 200 m – odległość od lasów i zadrzewień;
- ✓ - zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach wyznaczonych w Studium korytarzy ekologicznych;

Na pozostałym terenie wyklucza się lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kW.

Ze względu na prawdopodobne podwyższenie poziomu hałasu w środowisku wynikające z pracy potencjalnych elektrowni wiatrowych, wyznacza się oznaczoną na rysunku studium strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, wynikającą z poziomu hałasu w środowisku emitowanego przez pracę elektrowni wiatrowych. Strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 45 dB, obejmuje tereny rolnicze bez zabudowy chronionej akustycznie.

- wyklucza się lokalizację wszystkich terenów, dla których w przepisach odrębnych ustalono dopuszczalny poziom hałasu w środowisku poniżej 45 dB,
- dopuszcza się dotychczasowy sposób użytkowania terenów (głównie rolnictwo), bez możliwości lokalizacji funkcji mieszkaniowych, także w zabudowie zagrodowej;

2.2. Zasady lokalizacji pozostałych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii

- Lokalizację instalacji o mocy powyżej 100kW, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł (za wyjątkiem energii z wiatru) dopuszcza się
  - na obszarach uzupełnień zabudowy produkcyjno – usługowej, wyznaczonych na rysunku Studium we wsiach: Godkowo, Grądky, Gruzajny i Stojpy;
  - na obszarach uzupełnień zabudowy w ośrodkach produkcji rolnej, przetwórstwa rolno – spożywczego i obsługi rolnictwa we wsiach Grądówko, Kwitajny Wielkie, Podągi.
- Lokalizację instalacji o mocy do 100kW (tzw. mikroźródła), wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, dopuszcza się na terenach zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę na obszarze całej gminy. Powyższa zasada dotyczy również terenów zabudowy zagrodowej. W zakresie pozyskiwania energii słonecznej postuluje się wykorzystanie dachów budynków oraz terenów o niskiej przydatności rolniczej.
- Lokalizację biogazowni o mocy powyżej 40kW należy planować poza zwartą zabudowę wsi celem uniknięcia konfliktów społecznych, związanych z mogącymi występować uciążliwościami.
- W Programie Małej Retencji województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2006-2015 – uchwalony Uchwałą nr 66/379/07/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 grudnia 2007r., zostały między innymi wskazane dwa projektowane obiekty małej energetyki wodnej we wsiach: Cieszniec (moc ok. 40 kW) i Nawty (moc ok. 45 kW). Warunki dla lokalizacji MEW występują jeszcze w dwóch miejscach, oznaczonych na rysunku Studium, związanych dawniej z lokalizacją młynów na rzece Wąskiej, tj. miejsce po drugim młynie w Cieszyńcu na granicy z gminą Pasłęk) oraz w Siedlisku, przy drodze powiatowej nr 1175N relacji Plajny – Gruzajny. Moc poszczególnych MEW nie będzie przekraczać 100kW.

4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

Na terenie gminy Godkowo zdecydowanie największy udział gruntów stanowią użytki rolne, zajmujące 70,2% powierzchni gminy. Gmina Godkowo ma typowo rolniczy charakter. W strukturze rolniczej przestrzeni produkcyjnej dominują grunty orne. Zajmują one powierzchnię 7439 ha, co stanowi ok 63,6% użytków rolnych, drugie pod względem powierzchni są łąki i pastwiska trwałe, które zajmują 3163 ha, tj. ok. 33,15 %. Ponad 20% użytków rolnych, tj. 2517 ha nadal jest w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Średni wskaźnik bonitacji dla gleb gminy Godkowo wynosi 1,02. W gruntach ornych dominują gleby klasy IVa i IIIb. Większość obrębów gminy Godkowo posiada dobre warunki do produkcji rolnej, za wyjątkiem okolic Olkowa, Plajn i Swędkowa, gdzie warunki są nieco gorsze od średniej w gminie. Urozmaicona rzeźba terenu stwarza dogodne warunki do hodowli bydła. Panujący klimat sprzyja zakładaniu trwałych użytków zielonych i produkcji roślin pastewnych. Ukształtowanie terenu, duża ilość kotlin oraz warunki glebowe nie sprzyjają natomiast produkcji roślinnej. Na terenie gminy Godkowo znajdują się m.in. urządzenia melioracji wodnych szczegółowych obejmujące:

- grunty orne 8 146 ha, w tym zdrenowane 7487 ha,
- użytki zielone 2741 ha, w tym: nawadniane 20 ha, zdrenowane 1921 ha,

Produkcja zwierzęca to głównie hodowla bydła. Pogłowie bydła w 2013r. roku wynosiło 4140 sztuk, a pogłowie trzody chlewnej 400 sztuk. W ciągu ostatnich kilkunastu lat gwałtownie, bo ponad 10-cio krotnie spadło pogłowie trzody chlewnej.

W gminie znajduje się 581 gospodarstw rolnych (stan na 09.06.2015), o powierzchni powyżej 1ha:

- największą grupę tworzą gospodarstwa rolne o powierzchni >10 ha do 15 ha, zajmując ok. 19,4% gruntów użytkowanych przez gospodarstwa rolne w gminie Godkowo.
- ponad 32% powierzchni zajmują duże gospodarstwa rolne o wielkości >20ha do 50ha;
- Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi 20,77 ha; (Źródło: Spis Rolny 2010, BDL)

Od roku 1999 liczba gospodarstw zmniejszyła się o 39. Warto zauważyć, że zwiększyła się liczba gospodarstw o powierzchni powyżej 50 ha, w 1999 roku było ich 9, obecnie jest 14.

Duże gospodarstwa rolne, w których obok produkcji roślinnej prowadzona jest hodowla zwierząt (głównie bydła) funkcjonują w Podagach i Kwitajnach Wlk., nieco mniejsze w Gwiżdżinach (po RSP). W gospodarstwach powstałych na bazie POHZ w Stojpach i w Grądkach jest prowadzona w zasadzie tylko produkcja roślinna, a budynki inwentarskie niszczej. Zabudowania inwentarskie w Grądówku, Gruzajnach, Siedlisku nie są wykorzystywane do produkcji rolnej.

Na terenie gminy należy dążyć do efektywnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przy jednoczesnej ochronie jej głównych walorów:

- ochrona przed zabudową i przed zalesieniami zwartych kompleksów gleb klasy III. W gminie Godkowo ok. 18,4% gruntów ornych znajduje się w trzeciej (IIIa i IIIb) klasie bonitacyjnej;
- rozwijanie gospodarki rybackiej i budowę stawów hodowlanych, w szczególności tam gdzie występują słabe gleby na gruntach podmokłych. Lokalizację stawów hodowlanych należy wykluczyć w sąsiedztwie obszaru, na którym dopuszczona jest lokalizacja elektrowni wiatrowych – co najmniej w odległości 200 m;
- zalesienia gruntów rolnych klasy bonitacyjnej VI, czyli bardzo słabe pod względem przydatności dla produkcji rolniczej, o łącznej powierzchni ponad 146 ha w gminie Godkowo;
- ochronie obszarów zmeliorowanych, z utrzymaniem i rozbudową systemu melioracji;
- ochronie gleb pochodzenia organicznego, występujących głównie na terenach wyznaczonych korytarzy ekologicznych.

5. Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej,

Na terenie gminy Godkowo znajdują się lasy o łącznej powierzchni około 3.887 ha co stanowi 23,35% powierzchni gminy. 86,8% powierzchni lasów jest w zarządzie PGL Lasy Państwowe (3375 ha). Pozostałe w większości są własnością osób fizycznych (431 ha). Gmina Godkowo posiada 6 ha lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych.

Cechy charakterystyczną lasów w gminie Godkowo:

- przewaga siedlisk lasowych, dominacja siedlisk żyznych i wilgotnych właściwych lasom liściastym i mieszanym z przewagą gatunków liściastych. Wyróżnia to obszary leśne gminy od zdominowanej przez ubogie siedliska borowe struktury siedlisk Polski czy też regionu. Występują tu następujące typy siedliskowe lasu: las mieszany świeży (LMś), las świeży (Lśw), las wilgotny (Lw), bór mieszany wilgotny (BMw), oles (Ol).
- znaczny stopień zgodności drzewostanów z siedliskiem. W strukturze drzewostanu (wg map planu urządzenia lasu) przeważają buk i dąb, rzadziej jesion, olcha, brzoza i sosna. Sporadycznie spotyka się nasadzenia świerka na siedliska lasowe. Świadczy to o stosunkowo niewielkim zniekształceniu zbiorowisk leśnych - przynajmniej pod względem składu drzewostanu. Nadal przeważają tu drzewostany bukowe i dębowe właściwe buczynom i grądom.

Zasady zalesiania :

Wyklucza się zalesienia na terenach, gdzie dopuszcza się lokalizacją elektrowni wiatrowych, oznaczonych na rysunku Studium oraz na terenach Natura 2000. Na terenach położonych w strefie osnowy ekologicznej gminy, dopuszcza się zalesienia wszystkich gruntów rolnych, za wyjątkiem gleb pochodzenia organicznego torfowych i torfowo mułowych, tj. gruntów które są użytkami ekologicznymi regulującymi stosunki wodne (hydrogeniczne zagłębienia terenu) oraz pasów terenu o szerokości 6 m przy drogach publicznych.

Na pozostałym terenie należy uwzględnić następujące zasady zalesień:

- a) dopuszcza się zalesienia na glebach zagrożonych erozją, niezależnie od klasy gleby,
- b) dopuszcza się zalesienia na gruntach zakwalifikowanych jako kompleksy rolniczej przydatności gleb nr 6 – kompleks żytni (żytnio – ziemniaczany) słaby, nr 7 kompleks żytnio łubinowy, nr 9 kompleks zbożowo pastewny słaby,
- c) dopuszcza się zalesienia na glebach klas V i VI,
- d) dopuszcza się zalesianie gruntów leżących odłogiem, tj. gleb które utraciły walory agroekologiczne,

- e) dopuszcza się zalesianie gruntów bezpośrednio przylegających do istniejących kompleksów leśnych, niezależnie od powierzchni przeznaczonej do zalesienia,
- f) wyklucza się zalesianie gleb pochodzenia organicznego torfowych i torfowo mułowych, tj. gruntów regulujących stosunki wodne,
- g) wyklucza się zalesianie pasów terenu o szerokości 6m przy drogach publicznych oraz na wyznaczonych w planie pasach technicznych dla infrastruktury;

6. Powierzchniowa eksploatacja kopalin

- odbywać się będzie na obszarach udokumentowanych złóż kopalin, oznaczonych na rysunku studium:

- złoża piasków poza piaskami szklarskimi KN 16690 Bielica – położone jest na dz. ewid. 140/2 obr. Bielica,;
- złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych IB 2175 Osiek – położone w gminie Godkowo oraz Wilczęta,.
- złoża mieszanek żwirowo-piaskowych KN 11878 Gruszka – położone w okolicy miejscowości Olkowo,;
- złoża torfu TO 6683 Józefowo (na pn- zach od Osieka) – położone tylko w niewielkim fragmencie na terenie gminy Godkowo. Znaczna część znajduje się w granicy gminy Wilczęta..

Na terenie gminy Godkowo dwa złoża surowców mają wyznaczone tereny i obszary górnicze:

- 1) złoża piasków poza piaskami szklarskimi KN 16690 Bielica – położone jest na dz. ewid. 140/2 obr. Bielica,
- 2) złoża torfu TO 6683 Józefowo (na pn- zach od Osieka).

7. Mała retencja

Program małej retencji województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2006-2015 – uchwalony Uchwałą nr 66/379/07/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 grudnia 2007 r., wraz z zaktualizowanymi danymi z Programu małej retencji na lata 2016-2030, wskazują na terenie gminy Godkowo elementy istotne dla retencjonowania wód. Są to istniejące stawy i zbiorniki wodne a także jeziora i stawy do hodowli ryb – w sumie 23 obiekty. We wsiach Cieszyniec i Nawty wskazuje lokalizację obiektów małej energetyki wodnej. W Studium wskazuje się lokalizację następujących obiektów małej retencji wodnej :

- 1) Zbiornik Cieszyniec, 1/ZMEW/54/4.2;
- 2) Zbiornik Nawty, 2/ZMEW/54/4.2;
- 3) Mokradło Dobry, 3/M/54/4.2;
- 4) Jezioro Okonie, 4/J/54/4.2;
- 5) Cieszyniec NR 1;
- 6) Bielica Młyn, (istniejąca śluza z jazomostem);
- 7) Siedlisko, (istniejący jazomost);
- 8) Klekotki, (istniejąca zaporą);
- 9) Zimnochy, (istniejący mnich);

8. Kierunki ochrony przyrody i krajobrazu

8.1. Formy ochrony przyrody i krajobrazu

Na terenie gminy Godkowo znajdują się następujące obiekty i obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody

- 1) 28 pomników przyrody: dęby szypułkowe zlokalizowane we wsi Zimnochy - w wąwozie koło pola A. Rowińskiego - w wieku około 370 lat, o obwodzie 4,8 m i wysokości 31 m, na skraju parku, na gruncie D. Stasiuka - wieku około 420 lat, o obwodzie 5,6 m i wysokości 29 m oraz drzewa położone na południe od wsi Podągi w dolinie bezimiennego dopływu Pasłęki w dawnej części parku.
- 2) faunistyczny rezerwat przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce,
- 3) trzy obszary chronionego krajobrazu (częściowo i na pograniczu):
  - Słobicki Obszar Chronionego Krajobrazu - obejmuje niewielki fragment w północnej części gminy Godkowo - okolice wsi Miłosna. obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 107 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008r. w sprawie Słobickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Warm.-Mazur. Nr 176, poz. 2575).
  - Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Pasłęki - obejmuje wschodnie fragmenty gminy, otoczenie doliny rzeki Pasłęki, z występującymi tam kompleksami leśnymi, obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632).

- Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej – obejmuje południowo zachodnią część gminy. obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 104 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Mazur. Nr 176, poz. 2572);
Zauważyć należy, że przepisy ww Rozporządzeń są w części niezgodne z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późniejszymi zmianami)

4) trzy obszary wyznaczone w ramach systemu obszarów Natura 2000 w Polsce:

- Specjalny obszar ochrony ptaków PLB 280002 doliny Pasłęki
- Specjalny obszar chroniony siedlisk PLH 280006 rzeka Pasłęka – (ostoja bobra *Castor fiber* siedlisko ryb reofilnych i potencjalnie największym tarliskiem ryb wędrownych).
- Specjalny obszar ochrony siedlisk PLH280032 Uroczysko Markowo (wielogatunkowy las liściasty, aktywne źródła z charakterystyczną florą oraz entomofauną; dużą ilością martwych stojących i leżących drzew, które są siedliskiem gatunków saproksylicznych bezkręgowców w tym zaliczanych do lasów pierwotnych rzadziej brioflory grzybów i porostów).

8.2. System osnowy ekologicznej gminy

W Studium wyznacza się system osnowy ekologicznej gminy, stanowiący kontynuację dotychczasowej polityki Gminy w tym zakresie. Osnowa ekologiczna oznacza system terenów przyrodniczo aktywnych, wykazujący przestrzenną ciągłość i umożliwiający zachowanie najważniejszych przyrodniczych powiązań, takich jak migracja roślin i zwierząt, zachowanie trwałości populacji. Warunkuje również utrzymanie względnej równowagi ekologicznej środowiska przyrodniczego i utrzymanie korzystnych warunków życia a także wzbogaca i urozmaica krajobraz w sensie fizjonomycznym. Strefa systemu osnowy ekologicznej gminy obejmuje:

- duże zwarte kompleksy leśne.
- korytarze ekologiczne rzek Pasłęki i Wąskiej oraz ich głównych dopływów
- korytarze ekologiczne dolin rzecznych, miejscami drobnych cieków i ciągów podmokłych zagłębień - w tym: pasma zalesień wzdłuż dolin i rozcięć erozyjnych oraz ciągi użytków zielonych z seminaturalną szatą roślinną łąki, pastwiska, szuwary – wzmacniające ciągłość przestrzenną osnowy;
- drobne kompleksy leśne – niewielkie kompleksy lasów i zadrzewień w krajobrazie rolniczym,
- obszary hydrogeniczne – podmokłe zagłębienia terenu, w tym drobne zbiorniki wodne - z zaroślami i szuwarami o dużej roli w zróżnicowaniu nisz ekologicznych i w zakresie regulacji retencji wodnej).

Wyznaczona osnowa ekologiczna jest obszarem przestrzeni chronionej przed nową zabudową, za wyjątkiem zmian w przeznaczeniu terenów dopuszczonych w Studium. Na obszarach wyznaczonych korytarzy ekologicznych obowiązują zakaz lokalizacji nowej zabudowy.

9. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

9.1. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko mazurskiego

1. DOBRY kościół p.w. Matki Boskiej Królowej Polski wraz z cmentarzem przykościelnym NR REJESTRU A-789
2. GRADKI Kościół p.w. Trójcy Przenajświętszej wraz z cmentarzem przykościelnym; NR REJESTRU A-787
3. KLEKOTKI Młyn wodny NR REJESTRU A - 779 oraz budynek gospodarczy w zespole młyna wodnego wraz z otaczającym terenem i urządzeniami technicznymi jazu. NR REJESTRU A-3860
4. OSIEK kościół parafialny p.w. Św. Stanisława wraz z cmentarzem przykościelnym i wyposażeniem wnętrza NR REJESTRU A-805
5. Drewniana chata nr 62, dz. 247, 248/1 (dom podcieniowy, przebudowany, rozebrany podcień) NR REJESTRU A-22
6. PLAJNY – pięknie wyremontowany dom podcieniowy Chałupa (dom) nr 9 – dz. 8,9, dz. 10 NR REJESTRU A-823
7. PODĄGI zespół rezydencjonalny z folwarkiem, parkiem, cmentarzem rodowym NR REJESTRU A-4229
8. SKOWRONY kościół p.w. Wniebowzięcia NMP i Św. Stanisława) wraz z cmentarzem przykościelnym; NR REJESTRU A-829

Cztery domy podcieniowe wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego już nie istnieją:

- DOBRY dom nr 57 rozebrany ze względu na zły stan techniczny NR REJESTRU A-788
- OSIEK dom nr 23 – dz. 149/2, podcieniowy, nie istnieje, rozebrany ze względu na zły stan techniczny NR REJESTRU A-822 oraz dom nr 28 (21) – dz.118, również rozebrany ze względu na zły stan techniczny NR REJESTRU A-810

- PLAJNY dom podcieniowy nr 10 – dz. 10, rozebrany w latach 70-tych XX w. NR REJESTRU A-812

9.2. Zasady ochrony krajobrazu kulturowego gminy

9.2.1. Krajobraz kulturowy gminy Godkowo charakteryzuje się równomiernym rozmieszczeniem wsi o zwartej zabudowie. Zachowały się średniowieczne, lokacyjne układy ruralistyczne oraz zabudowa mieszkalno - gospodarcza z okresu od 4 ćw. XVIII do początku XIX w. Środkowa część gminy tj. wsie Osiek, Dobry, Skowrony wraz z okolicami, charakteryzuje się wysokimi walorami środowiska naturalnego i wysokimi wartościami krajobrazu kulturowego. Składają się nań takie elementy jak: jednostki osadnicze, zabudowa, zieleń siedliskowa, założenia parkowe i cmentarne oraz drogi zabytkowe. Rozwój gminy powinien odbywać się z poszanowaniem następujących zasad:

- zachowanie, należyte utrzymanie oraz racjonalne wykorzystanie wartości dziedzictwa kulturowego, przede wszystkim zabytków,
- kształtowanie nowej zabudowy z poszanowaniem i w nawiązaniu do tradycyjnych form i materiałów,
- pielęgnacja harmonijnego krajobrazu gminy, w szczególności zadrzewień dróg, zespołów zieleni śródpolnej związanej z niwowym układem pól, zespołów zieleni siedliskowej związanej z zabudową wsi, starodrzewu, cennych cmentarzy i pozostałości zieleni podworskiej. Wprowadzanie nowej zabudowy przede wszystkim w układy wsi istniejących (z dopuszczeniem ustalonych wyjątków) w celu ich wypełnienia i podtrzymania.
- podkreślenie walorów krajobrazowych takich jak ciągi i osie widokowe, panoramy i otwarcia widokowe.

9.2.2. Na obszarze gminy Godkowo należy zachować następujące zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego:

- zasadę harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy w istniejący krajobraz kulturowy, w szczególności w sposób uwzględniający historyczne rozplanowanie wsi;
- zasadę ochrony zachowanych obiektów o wartości kulturowej, w szczególności przykładów budownictwa drewnianego oraz charakterystycznych obiektów małej architektury, tj. kapliczek i krzyży przydrożnych;
- utrzymanie i wyeksponowanie charakteru wsi o zachowanym historycznym układzie ruralistycznym wraz z zabytkową zabudową;
- rewitalizacja zatartych istotnych elementów rozplanowania wsi.

9.2.3. Strefy ochrony konserwatorskiej układów ruralistycznych winny obejmować dobrze zachowane zabytkowe części układów wsi. Na terenie gminy Godkowo wyróżniają się następujące wsie, które należy objąć ochroną konserwatorską:

- Dobry: widlica w układzie południkowym z przełomu XIV i XV w., stosunkowo liczna zachowana zabudowa z XIX w. i poł. XX w., ciekawe przykłady lokalnej tradycji budowlanej (domy z pseudoryzalitem, szachulcowe budynki gospodarcze, młyn murowany z końca XIX w.)
- Osiek: widlica w układzie południkowym z XIV w. stosunkowo liczna zachowana zabudowa z XIX w. i poł. XX w., najstarsze budynki drewniane z XVIII/XIX w. niestety w stosunkowo złym stanie., ciekawe przykłady lokalnej tradycji budowlanej
- Podągi: zespół rezydencjonalny z folwarkiem, wieś folwarczna, Pałac z 1701 r., pierwotnie barokowy, przebudowany w XIX w., Park z poł. XVIII-XIX w.
- Skowrony: widlica w układzie południkowym z XIII w, ciekawe przykłady lokalnej tradycji budowlanej domy drewniane w zagrodzie wzdłużnej z poł. XIX w., domy murowane z XIX/ XX w., budynki gospodarcze
- Ząbrowiec – układ wsi owalnicowo - widlicowy z XIV w. , stosunkowo liczna zachowana zabudowa z 2 poł. XIX w., XIX/ XXw i poł. XX w., ciekawe przykłady lokalnej tradycji budowlanej.

9.2.4. Zabytkowe cmentarze

Na obszarze gminy Godkowo znajduje się 31 zabytkowych cmentarzy, w tym:

- 5 dawnych cmentarzy przykościelnych wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego we wsiach: Dobry, Grądko, Osiek, Podągi, Skowrony;
- oraz 26 cmentarzy ujętych w projekcie gminnej ewidencji zabytków, oznaczonych na rysunku Studium symbolami od ZC.1 do ZC.26.

Cmentarze podlegają ochronie i opiece bez względu na stan zachowania (art. 6). Oznaczone na rysunku Studium zabytkowe cmentarze podlegają ochronie konserwatorskiej.

8.2.5. Charakterystycznym elementem krajobrazu kulturowego gminy Godkowo są zadrzewienia wzdłuż dróg

9.3. Zabytki archeologiczne podlegające ochronie

- dwa zabytki archeologiczne znajdują się w rejestrze zabytków archeologicznych województwa warmińsko-mazurskiego: w Karwitach Grodzisko wyżynne, nr rejestru C-109 oraz w Podągach Grodzisko cyplowe, nr rejestru C-179
- archeologiczne zabytki nieruchomości wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków, zostały oznaczone na rysunku Studium symbolami od A.1 do A.54.

9.4. Historycznie ukształtowane formy zabudowy

O zachowaniu tożsamości krajobrazu w gminie zdecyduje gotowość poszczególnych inwestorów do kontynuacji regionalnych cech architektury. Warunkiem jest znajomość tych cech.

Charakterystyczne formy zabudowy:

1) Charakterystyczne elementy bryły budynków:

- ścianka kolankowa w budownictwie murowanym,
- podcień wzorowany na żuławskim, (Plajny, Osiek, Zimnochy)

2) wyróżniające elementy detalu:

- ganek pulpitowy w zachodniej części gminy,
- ganek dwuspadowy we wschodniej części gminy,

3) konstrukcja szkieletowa:

- szkielet w konstrukcji szczytu podcienia (Plajny, Osiek, Zimnochy)
- szkielet w konstrukcji ścian (zanik tradycji w 2 poł. XVIII w.)

Charakterystyczne typy zabudowy:

1) budynek murowany z podcieniem - wystawką;

2) budynek szerokofrontowy prosty;

3) budynek z dachem naczółkowym;

4) zabudowa typu holenderskiego (zagroda jednobudynkowa);

5) budynki inspirowane formami dworskimi (współczesnym przykładem jest budynek w Bielicy powstały w miejscu historycznego dworu);

6) budynek wzorowany na żuławskim budynku podcieniowym o następujących cechach wyróżniających:

7) budynek w układzie holenderskim z podcieniem wzorowanym na żuławskim (zagroda jednobudynkowa z podcieniem w części mieszkalnej budynku),

8) budynki szerokofrontowe z doświetleniami w ścianie:

9.5. Kierunki działań związanych z ewidencjonowaniem zabytków i opieką nad zabytkami

1. Należy sporządzić Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.
2. Gminną ewidencję zabytków - należy dokończyć jej opracowanie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1446 z późn. zmianami).
3. Gminny program opieki nad zabytkami należy sporządzić w oparciu o gminną ewidencję zabytków, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1446 z późn. zmianami).
4. W miarę sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zasady ochrony krajobrazu kulturowego gminy, w tym zabytków budownictwa i zabytków archeologicznych, będą funkcjonować w formie prawa miejscowego, przyjętego uchwałami Rady Gminy.

10. Układ komunikacyjny gminy i kierunki jego rozwoju

Główną oś transportową gminy Godkowo stanowi droga wojewódzka nr 513 biegnąca od drogi nr 7 i łącząca Pasłęk, Ormetę, Lidzbark Warmiński, Wozławki. W roku 2014 zakończyła się modernizacja i przebudowa tej drogi.

Drogi powiatowe zapewniają połączenia pomiędzy ośrodkami gminnymi jakimi są miejscowości: Wilczęta, Młynary, Morąg, Miłakowo. Ważniejsze drogi powiatowe zapewniające powiązania z sąsiednimi ośrodkami gminnymi:

a) w kierunku wsi Wilczęta:

- droga Burdajny - Osiek - gr. gminy Nr 1158 N,
- droga Godkowo – Szymbory - Dobry Nr 1163 N. Ze względu na stan techniczny (nieutwardzona nawierzchnia) zastępuje ją droga Krykajny - Dobry - gr. gminy Nr 1161 N, lub droga przez Łępno Nr 1160 N,

b) w kierunku Miłakowa:

- droga Godkowo - Ząbrowiec – gr. gminy Nr 1162 N,
- Ząbrowiec - Lesiska – gr. gminy Nr 1164 N,

- c) w kierunku Morağa: droga Godkowo - Skowrony - Klekotki - gr. gminy, Nr 1183 N,
d) w kierunku Młynar droga prowadząca od DW 513 przez Stojpy do granicy gminy Nr 1171,
e) w kierunku Pasłęka, trasy z pominięciem DW 513 to:
- droga Burdajny – Plajny – Gruzajny – Grądkki – gr. gminy, Nr 1175 N,
  - droga Cieszyniec (wojew. 513) - gr. gminy Nr 1173 N,
- f) w kierunku Ornety, trasa z pominięciem DW 513 to droga przez Podągi Nr 1160 N.

Na podstawie, przedłożonego przez Zarząd Dróg Powiatowych w Elblągu z/s w Pasłęku (pismo DM.3023.77.2015.AM z dnia 25.05.2015r.) Wieloletniego planu Inwestycyjnego na lata 2014-2020 w Gminie Godkowo przewidziana jest przebudowa następujących dróg powiatowych:

I	Inwestycje priorytetowe	Planowany rok przebudowy
1.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1161 N gr. pow. Dobry – Krykajny Etap I	Do 2019
2.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1161 N gr. pow. Dobry – Krykajny Etap II	2020
II	Inwestycje w rezerwie	Planowany rok przebudowy
1.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1159 N przez wieś Dąbkowo na długości ok. 550 m	2015
2.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1175 N przez miejscowość Gruzajny na odcinku 370 m	2016
3.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1158 N odc. Osiek – Burdajny dł. 4,0 km	2018
4.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1183 N Godkowo – Klekotki dł. 6,0 km	2018
5.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1159 N odc. Dobry – Dąbkowo dł. 2,0 km	2020
6.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1163 N odc. Dobry – Szymbory – Godkowo dł. 4,0 km	2020

Drogi gminne w dużej mierze stanowią uzupełnienie połączeń pomiędzy drogami powiatowymi. Drogi gminne w większości są nieutwardzone, wąskie i w złym stanie technicznym. W odniesieniu do systemu dróg gminnych należy uporządkować sprawy administracyjne i formalno prawne, jak:

- Brak uchwały w sprawie zaliczenia drogi do kategorii publicznej drogi gminnej
- Nieaktualna numeracja gminnych dróg publicznych
- Brak uchwały w sprawie zaliczenia drogi do kategorii publicznej drogi gminnej

11. Systemy infrastruktury technicznej i kierunki ich rozwoju

11.1. Zaopatrzenie w wodę

Gminne ujęcia wody eksploatowane przez Zakład Usług Komunalnych w Godkowie:

- 1) **Ujęcie wody w Godkowie:** Ujęcie eksploatowane jest dla zaopatrzenia w wodę miejscowości: Godkowo, Szymbory, Krykajny, Swędkowo, Piskajny, Dobry, Lesiska, Łęпно, Skowrony, Dąbkowo, Zimnochy, Zabrowiec, Gwiżdżyny, Bielica, Cieszyniec, Miłosna, Nawty, Gruzajny, Siedlisko, Stary Cieszyn, Grądkki, Sójkowo, kolonia Szymbory, Burdajny, Plajny, Osiek, Kwitajny Wielkie, Grądówko.
- 2) **Ujęcie wody w Podągach:** Ujęcie eksploatowane jest dla zaopatrzenia w wodę mieszkańców wsi Podągi. W skład ujęcia wchodzi studnie głębinowe i stacja uzdatniania wody znajdująca się w budynku wolnostojącym;
- 3) **Ujęcie wody w Osieku:** Ujęcie wyłączone z eksploatacji z powodu uszkodzonego filtra w studni Nr 2. Ujęcie zaopatrywało w wodę miejscowości: Osiek, Burdajny, Plajny, Kwitajny Wlk. Od 2012r. miejscowości te korzystają z ujęcia wody w Godkowie.
- 4) Miejscowość Stojpy korzysta z wodociągu gminnego gminy Pasłęk. Woda doprowadzona jest z ujęcia w Anglitach.
- 5) Miejscowość Olkowo korzysta z wodociągu doprowadzonego z miejscowości Orneta. Na etapie budowy jest sieć wodociągowa do kolonii Osiek. Na etapie projektu budowlanego jest sieć wodociągowa do kolonii Skowrony. Nielicznie występują indywidualne ujęcia wody.

Kierunki rozwoju gospodarki wodno - ściekowej

1. Gmina nie przewiduje budowy nowych ujęć wody. Istniejące ujęcie w Godkowie, zaopatrujące w wodę zdecydowaną większość mieszkańców gminy, znajduje się na granicy wydajności, dlatego konieczna jest rozbudowa ujęcia w Godkowie i modernizacja stacji uzdatniania wody na tym ujęciu oraz utrzymanie ujęcia

wody w Osieku jako ujęcia rezerwowego. Zaopatrzenie w wodę miejscowości Podągi pozostaje z istniejącego tam ujęcia wody.

2. W zakresie rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowej:

- Przebudowy wymaga odcinek sieci wodociągowej Ząbrowiec – Lesiska, gdyż występują tam częste awarie spowodowane pęknięciami głównej rury przesyłowej.
- Ze względu na małą przepustowość przebudowy wymaga odcinek głównej magistrali w Godkowie w kierunku Zakładu Drzewnego w Godkowie.
- Planowana jest budowa sieci wodociągowej do kolonii Skowrony – woda doprowadzona będzie z ujęcia w Godkowie.
- Należy dążyć do wymiany istniejących przewodów azbestocementowych na rury z PE lub PVC.
- Należy zmodernizować sieć przeciwpożarową, w szczególności poprzez wymianę hydrantów.

11.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych

Kierunki rozwoju systemu odprowadzania ścieków na terenie gminy Godkowo opierają się na założeniu rozbudowy i budowy zbiorczej kanalizacji sanitarnej na terenach, gdzie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione.

Główne elementy systemu odprowadzania ścieków komunalnych na terenie gminy Godkowo:

1. Godkowo:

- Istniejąca mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w południowo-zachodniej części miejscowości. Ścieki w ilości $Q_{\text{sr}}=62,5\text{m}^3/\text{dobę}$ odprowadzane są wylotem do potoku Graniczny, który stanowi dopływ rzeki Wąskiej. Na oczyszczalnię trafiają ścieki bytowo-gospodarcze produkowane przez mieszkańców Godkowa. W miejscowości Godkowo znajduje się 9 przepompowni ścieków, z czego funkcjonuje 7 z nich. Dwie niesfunkcjonujące przepompownie ścieków w miejscowości Godkowo wymagają regeneracji z powodu wyeksploatowania wirników.
- Rozbudowa systemu kanalizacji w oparciu o oczyszczalnię w Godkowie, zapewniającego możliwość odprowadzenia ścieków z obszaru wsi Godkowo (370 mieszkańców) oraz z dwóch najbliższych położonych dużych wsi, charakteryzujących się stosunkowo zwartą zabudową, tj. wsi Skowrony (244 mieszkańców) i wsi Szymbory (165 mieszkańców). Rozbudowa sieci kanalizacji zbiorczej, obejmującej wsie **Godkowo, Skowrony i Szymbory** daje możliwość odprowadzenia ścieków od ponad 23% mieszkańców gminy Godkowo. Niezbędna jest przebudowa oczyszczalni w Godkowie i zwiększenie jej przepustowości.

2. **Podągi** - utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym systemu kanalizacji sanitarnej z oczyszczalnią obsługującego wieś Podągi (304 mieszkańców). Ze względu na szczelność, studnie kanalizacyjne w miejscowości Podągi wymagają wymiany.

3. **Stojpy** - przejęcie w zarząd oczyszczalni ścieków i siecią kanalizacji sanitarnej w Stojpach przez Zakład Usług Komunalnych w Godkowie, utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym systemu kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią.

4. **Grądk** – budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Grądk na działce nr 1/13 wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej obsługującej zespół zabudowy wielorodzinnej we wsi Grądk (272 mieszkańców), a także zabudowę części wsi zwaną Stare Grądk, docelowo także wsi **Grużajny** (117 mieszkańców). Na oczyszczalni przewiduje się lokalizację punktu zlewnego ścieków.

5. **Dobry i Osiek**: Zakłada się budowę lokalnych oczyszczalni ścieków, obsługujących mieszkańców wsi Dobry (283 mieszkańców) i Osiek (311 mieszkańców), zaliczających się do pięciu największych wsi w gminie Godkowo i charakteryzujących się stosunkowo zwartą zabudową. Oczyszczalnie te będą funkcjonować na ich potrzeby. Tereny pod oczyszczalnie ścieków w Dobrym i Osieku były już przewidziane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo z 1993r. Również Plan odnowy miejscowości Osiek z 2009r. zakładał budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków w miejscowości. W studium przewiduje się lokalizację oczyszczalni zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego z 1993r., nad ciekami wodnymi, z dostępem do drogi.

6. **Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków** powinien objąć pozostałe miejscowości. Należy także dążyć do ograniczenia liczby zbiorników bezodpływowych i zastępować je przydomowymi oczyszczalniami ścieków.

7. Hotel Młyn Klekotki na swoje potrzeby posiada oczyszczalnię BIOCLERE.

11.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Przez obszar gminy przebiega przesyłowa napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400kV relacji Gdańsk Błonia - Olsztyn Mątki. W sąsiedztwie linii 400kV obowiązuje strefa ograniczeń dla lokalizacji zagospodarowania, pas technologiczny o szerokości 80m, tj. po 40m na każdą stronę od osi słupów.

Obszar gminy zasilany jest w energię elektryczną z GPZ Ormeta 110kV/15kV, który posiada rezerwę mocy w stacji 5,5MW (55%). Stan techniczny linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia na terenie gminy Godkowo jest dobry. Standardy jakościowe energii elektrycznej są dotrzymanywane z zachowaniem odchyłeń dopuszczonych przepisami.

1. Dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejącej linii najwyższych napięć 400kV.
2. W pasie technologicznym wysokość zagospodarowania, sytuowanie obiektów na stały pobyt ludzi oraz zmiany w kwalifikacji terenu i jego najbliższym sąsiedztwie należy uzgodnić z właściwym gestorem sieci elektroenergetycznej.
3. Dla zasilenia przedmiotowego terenu w energię elektryczną przewiduje się prowadzenie sieci elektroenergetycznych napowietrzno-kablowych średniego napięcia 15kV i niskiego napięcia 4kV równolegle do ciągów komunikacyjnych w powiązaniu z istniejącą siecią.
4. Niezbędne stacje transformatorowe kubaturowe 15kV/0,4kV należy lokalizować na wydzielonych działkach z możliwością dojazdu.
5. Dopuszcza się przełożenie sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia w związku z planowanym zagospodarowaniem terenu.
6. Zgodnie z pismem nr 6MMR/44/EOP-67/68-004784-2015 z dnia 11 czerwca 2015r. od Energa Operator, Oddział w Olsztynie, na terenie gminy Godkowo planowane są następujące inwestycje elektroenergetyczne:
  - automatyzacja linii SN 15kV poprzez montaż rozłączników sterowanych drogą radiową;
  - program wymiany przewodów gołych na izolowane na niskim i średnim napięciu.

12. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Opracowanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jest wypełnieniem ustawowego obowiązku określenia polityki przestrzennej, w tym zasad zagospodarowania przestrzennego terenu gminy. Zgodnie z art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opracowanie studium jest zadaniem własnym gminy, realizowanym przez Wójta na mocy ustawy o samorządzie gminnym. Formalny zakres i tryb pracy nad Studium określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zmianami). Studium jest aktualizacją dokumentu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo, przyjętego uchwałą nr XIV/73/2000 Rady Gminy Godkowo z dnia 15 czerwca 2000 r.

Projekt Studium został opracowany w wykonaniu Uchwały nr VI/26/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godkowo. W zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo Studium wdraża elementy Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Godkowo na lata 2013-2020, która została przyjęta UCHWAŁĄ Nr XXVIII/140/2012 RADY GMINY GODKOWO z dnia 19 grudnia 2012 roku. Strategia rozwoju Gminy Godkowo jest najważniejszym dokumentem określającym kierunki rozwoju gminy na najbliższe lata.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo określa politykę przestrzenną gminy uwzględniając zasady określone w nadrzędnych opracowaniach oraz uwarunkowania wynikające z analiz przeprowadzonych na potrzeby niniejszego studium, w tym analizy:

- wniosków do studium;
- warunków i jakości życia mieszkańców;
- stanu ład przestrzennego;
- istniejącego zagospodarowanie i użytkowania terenów;
- stanu środowiska przyrodniczego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

Strategiczne cele rozwoju gminy Godkowo są określone w czterech priorytetach, w których zawarto cele operacyjne:

PRIORYTET I : Wzrost wykorzystania zasobów gospodarczych i przyrodniczych

Cel operacyjny 1: Tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego

Cel operacyjny 2: Poprawa infrastruktury drogowej

Cel operacyjny 3: Właściwa gospodarka mieszkaniowa

Cel operacyjny 4: Poprawa infrastruktury turystycznej

Cel operacyjny 5: Rozwój przedsiębiorczości

Cel operacyjny 6: Aktywna współpraca z zagranicą

PRIORYTET II: Ochrona środowiska

Cel operacyjny 1: Bardzo dobrze rozwinięty system gospodarki odpadami stałymi

Cel operacyjny 2: Dobrze rozwinięta sieć kanalizacyjna

Cel operacyjny 3: Pogłębianie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Cel operacyjny 4: Wspieranie pozostałych form ochrony środowiska

PRIORYTET III: Rozwój infrastruktury społecznej

Cel operacyjny 1: Bogata oferta kulturalna i sportowa

Cel operacyjny 2: Wysoki poziom edukacji

PRIORYTET IV: Wysoki poziom życia mieszkańców

Cel operacyjny 1: Niskie bezrobocie

Cel operacyjny 2: Wzrost aktywności społecznej

Cel operacyjny 3: Integracja społeczna grup wykluczonych

Cel operacyjny 4: Bezpieczeństwo publiczne, działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo, jako dokument kierunkowy, określający politykę przestrzenną i zasady zagospodarowania, nie determinuje szczegółowych rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych. Wskazuje natomiast przyjęte przez gminę zasady utrzymania struktury przestrzennej gminy i kierunki jej zmian oraz możliwe, jak na tę skalę i stopień szczegółowości opracowania, ustalenia lokalizacyjne i funkcjonalne dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów.